

שש א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
 בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א
 בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 359

ערש"ק פרשת "תצוה", יב' אדר תשע"ג

תורתנו הקדושה

מופלאים הם הסיפורים המסופרים אודות גדולי ישראל עד כמה עמלו בתורה הקדושה. מידת עמלו לדוגמא של רבי חיים הלוי מבריסק זצ"ל וכושר ריכוזו המופלא קשה לשערם. בשיבת מעמודי האבן הצוננים כדי להפיג קמעה את חום ראשו הלוהט לאחר שעות ארוכות של ריכוז בלימוד. רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, סיפר שבימי מלחמת העולם הראשונה ראה את רבי חיים מבריסק בבית הכנסת במינסק עומד במשך שש שעות רצופות על רגליו כשידיו מאחוריו, וכל כולו שקוע בעינו בתורה הקדושה. באותן שעות נכנסו מאות אנשים לאותו בית כנסת ורבי חיים לא חש כלל בכך. על רבי אליהו לאפיאן זצ"ל מסופר שכוח עינו היה עד להפליא. לעיתים היו צריכים ללכת לקרוא לו הביתה מבית המדרש כי התרכו בלימודו והיה שוכח מהכל ופעם אחת עלה על סולם שעמד על יד ארון ספרים, הוציא ספר ופתחו והתחיל לעיין בו. אותו צדיק עמד כך על הסולם שקוע בספר כשלוש שעות רצופות. ועוד מסופר עליו שפעם עמד על יד הבימה רכון על הגמרא כחמש שעות רצופות ולא הרגיש כלל ברעש שמסביבו עד שהחלו להתפלל תפילת מנחה. סיפורים נפלאים אלו נלקחו מהספר "מורשת אבות", והם דוגמא ומופת עד כמה מסרו גדולי ישראל את חייהם על התורה הקדושה ביודעם בצורה הברורה ביותר שהתורה הקדושה היא חיינו ואורך ימינו, ואנו צריכים לשאוף להגיע למדרגתם הרמה. ומלבד התמדתם העצומה ומסירותם הגדולה לעצם הלימוד שהיו לגדולי ישראל בכל הדורות, הם תמיד דאגו ללמוד את התורה הקדושה ולפרש בלי תערובת של דברים זרים כמו שמן הזית, זך כתית שמוזכר בפרשתנו שמרמז על התורה הקדושה. נרבה בלימוד התורה, כך נרבה חיים ונקרב את הגאולה.

לזוזק את הכפתור!

עוד בשחר ילדותו בעת היותו בחיידר, חלם פנחס להיות עשיר. הכסף מילא את חלל דמיונו ויצר בקירבו שאיפה עצומה. יבוא יום, ידע, שהחלום יהפוך למציאות, אין ספק, זה רק עניין של זמן! כאשר גדל בעיירתו בפולין, רקם את תוכניתו אחת לאחת יחסוך אגורה ואגורה ופרוטה לפרוטה עד שיתאסף בציקלונו סכום המספיק בכדי להגיע לארץ חלומותיו - אמריקה הגדולה! ואכן כאשר חלם כן היה, ברצונו הבלתי מתפשר נחת יום אחד על אדמתה של ארה"ב. ניצול הזמן המירבי הביא אותו עד מהרה להיות בעליו של מפעל משגשג למעילים. החלום אכן הפך למציאות. אולם דא עקא, בד בבד עם עלייתו ופריחתו הגשמית, הלכה נשמתו ודעכה, עד לכדי פריקת עול תורה ומצוות מעליו, ה' ישמור! אף השלט של היהודי - השבת, הורד אט אט מעליו. הכסף אכן סינור את עיניו ויותר מכן את מוחו וליבו! ביום בהיר אחד הופתע לגלות את רבו משכבר הימים, ראש ישיבת ברנוביץ ותלמידו הנודע של "הפחץ חיים" זצ"ל - רבי אלחנן וסרמן זצ"ל הי"ד, עומד על מפתן המפעל. התלמיד לשעבר לא שכח את גדלותו התורנית ומידותיו הנפלאות של רבו הנערץ, וניצב לימינו מוכן למלא כל משאלה ובקשה! ורבי אלחנן בקשה קטנה בפיו היתה: "הגעתי לכאן לאחר הפלגה תמימה בת שבועיים ימים. עשה עימי טובה, כפתור לי במעיל, מתנדנד ומט ליפול, היש באפשרותך לחזקו ולאמצו!?" התלמיד לא ידע אם לצחוק או לבכות, מפעל של מעילים בראשותו והרב רק יבחר בכל מעיל שרק יחפוץ! ורבי אלחנן על משמרתו עומד, אין רצוני במעיל, אלא כדי לחזק את הכפתור הגעתי הלום! והתלמיד לא מבין האם הרב חלילה מתעתע בו, הרב חוזר ומדגיש שזה כל רצונו וחפצו. מנהל המפעל - נענה לבקשתו ומצא חיש מהר פועל שיבצע נאמנה את הפעולה הפשוטה. רבי אלחנן הודה מקרב לב וסב על עקביו. והתלמיד? כל הליכה התהפך במיטתו, לא יכול להירדם ולישון. לא יתכן, כך חשב בליבו, לעשות דרך מפרכת כזאת, בשביל כפתור! עם עלות השחר, לא יכול היה לעצור בעדו, ניגש הוא לאכסנייתו של מורו ורבו, התחנן שהרב יאמר למה הוא בא, מוכן הוא לעזור בכל אשר יוכל, והרב פוסק את פסוקו: לחזק כפתור באתי וזה הכל! והתלמיד ממאן להאמין, לא יתכן. כבוד הרב, אל נא תהתל בתלמידך, שבועיים נסיעה בשביל כפתור קטן? והרב כשחיוך של טוהר נסוך בשפתיו, עונה ברכות לתלמידו ופותח פיו בחוכמה: תשמענה אוזניך מה שפיך מדבר, אין לך ספק בדבר שלא עשיתי דרך כה ארוכה בשביל מה בכך, אם כן אמור נא לי אמור, הנשמה הקדושה שבקירבך, שעשתה דרך כה ארוכה של אלפי פרסאות מתחת כסא הכבוד, מרחק של אלפי שנים, בכדי לפתוח מפעל של מעילים! בכדי לצבור עוד ועוד נכסים גשמיים שאחרי מאה ועשרים נשאים לאחריים! לא יתכן, לא יתכן! התלמיד שהדברים חדרו עמוק לליבו, אכן זכה לחזור אל דרך האבות! אחים יקרים, בפרשיות אלו קוראים אנו על המשכן וכליו, על בגדי הכהונה והמנורה הטהורה. ה' יתברך השכין שכינתו בינינו, וכעת שכינה בגלות, היש גלות יותר גדולה מכן שאנשים דתיים חיים עבור הכסף, נושמים כסף וחולמים כסף, וכאשר בסוף היום סופר ומחשב את המאזן היומי, שוכח הוא לגמרי ללמוד את ה"דף היומי", שיעור בסוף היום הפך לחלום רחוק, וסעודה דשנה (כשמברכים כמובן), תפסה לה את שיעור ההלכה, והפלאפון שלא מפסיק לעבוד גם בלילה, ביטל את הקביעות בשיעור המוסר והאגדה! היש גלות גדולה מזו! הבה ונחזק את הכפתור, נסתפח עוד היום לשיעור תורה מתוק, ונזכה להחזיר את הנשמה הטהורה בטהרה ליעדה!

זמני כניסת שבת וציאת השבת

לרכנו תם	יצאת השבת	כניסת השבת	ת"א
18:46	18:10	17:11	ת"א
18:49	18:09	16:56	י-ם
18:47	18:09	17:01	חיפה
18:47	18:11	17:14	כ"ש

הפסרת השבוע:
 "ויאמר שמואל"

מטעמים לשבת

היינו "שרשרות", רוצה לומר שיתקשרו בני ישראל זה עם זה ויהיו אחוזים זה בזה באחדות כמו טבעות השרשרת, באהבה ואחווה ושלוש וריעות. אומנם "גבלות", רוצה לומר גבול וסייג יש בדבר ואין זה כלל לכל מקום ובכל ענין, אלא "מעשה עבות", אל תקרי "עבות" אלא "אבות", א' וע' מתחלפות, כלומר תחזיקו עצמכם באחדות רק בתנאי שכולם עושים מעשה אבות והולכים בדרך התורה והיראה, כמו שכתוב (יבמות כ"ב): "בעושה מעשה עמך", ומכלל הן אתה שומע לאו. ומסיים הכתוב "זהב טהור", רוצה לומר שבזכות האחדות יהיה הממון של ישראל טהור, דהיינו על צד ההיתר והכשרות בלי תערובת סיגים של איסור ח"ו, כי על ידי שיהיו באחדות ויאהבו זה את זה, ממילא לא יעשקו ולא יונו איש את רעהו וגם לא ילכו ח"ו ברבית זה לזה וכיוצא בזה, ובה נזכה לקרב קץ גלותנו וביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

(דבר חיים)

ואינו צריך שהכהן יודיע לו שהוא מגיע. ובכל זאת, הרי זה מחוקי דרך ארץ, שאדם יודיע על בואו ולא יכנס פתאום. ואמר הרב "צרו המור" זצ"ל, מגולי ספרד: נמצאנו למדים, שבתורה הקדושה יש הכל, גם קדושה ועבודת ה', וגם הנהגות דרך ארץ ונימוסים! וגם בשעת עבודת הקודש הנעלה ביותר, על האדם להקפיד על נימוסיו והליכותיו.

(מעין השבוע)

"ועשית על הוושן שרשרות גבלות מעשה עבות וזהב טהור" (כוז,כב)

נראה לפרש הכתוב בדרך רמז, בהקדים אומרים ז"ל (יומא ט): "מקדש שני וכו' מפני מה חרב, מפני שהיתה בו שנאת חינם", ובעוון זה אשר עדיין מרקד בינינו תלוי אריכות הגלות ומתעכב ביאת משיח צדקנו (שערי קדושה למהרח"ה, ח"ב שער ד', של"ה הקדוש, מסכת תענית, תורה אור, ד'). והנה תיבת "החשן" עולה בייגמטריה כמנין "המשיח". וזה שנרמז בכתוב "ועשית על החשן" כלומר זאת תעשה כדי לקרב ביאת המשיח, "שרשרות"

"מדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה" (כוכ - רש"י).

בכל לב יהודי מהבהבת נקודה של אור אלוקי, שלעולם אינה יכולה לדעוך לגמרי, יש רק להצית את הנקודה הזאת ולחממה, כי אז היא נדלקת מאליה ומשתלהבת לאש מאירה, צריך רק להיות "מדליק" ואזי - השלהבת עולה מאליה - (שיחות צדיקים). (אמרי חן)

"באהל מועד מוזוין לפרוכת" (כו,כא)

בלב כל יהודי צריך לדלוך נר תמיד - נר אלוקים - אבל לא רק ב"אהל מועד" - בבית הכנסת - ובבית המדרש - בשעת התפילה והלימוד, אלא גם מחוץ ל"פרוכת", גם ברחוב, בשעת עבודה, בעסקי חולין ובמעשים שבין אדם לחבירו. (אמרי חן)

"פעמון זהב ורימון... ונשמע קולו בבואו אל הקודש" (כוז,כד-כה)

הקדוש ברוך הוא רואה הכל ויודע הכל,

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

וכמעט שבלע את הפרוסה. מיד התחיל להתמרמר ואמר לעצמו: מלך, מלך, (באידיש מקצרים ואומרים "מלך" במקום "אלימלך") ראה נא איך אתה אוכל, ובאיזו תאוה מגונה אתה לועס את הלחם, עד שאתה מתאוה לבלוע את כל הלחם בבת אחת ותאוותך גדולה מתאוות בהמה. לאחר מכן השיב לעצמו והתנצל כך: לא! אינני אוכל מחמת תאוה, רק פשוט למלא רעבוני, ואם לא אמלא את רעבוני, לא יהיה לי כוח ללמוד תורה ולעבוד את הבורא. לאחר מכן חתך עוד כזית לחם ונתן לתוך פיו, וכמעט שגמר לבלועו, וחזר שוב ואמר לעצמו: מלך, מלך! את מי אתה מרמה ומטעה? למי אתה מספר שכוונתך באכילה זו רק להחיות נפשך ולעבוד את הבורא? הלא כל דבריך שקר וכזב! הלא תראה בעיניך, כי גופך וכל איבריך מלאים תאוות בהמיות, ובפעם אחת אתה משתוקק לבלוע את הכל, ואיך מלאך ליבך לשקר ולומר כי אתה אוכל לשם שמים? שהה קצת, ושוב השיב לעצמו: לא! באמת אינני אוכל מחמת תאוה, אלא מה אעשה, הלא נבראתי קרוץ מחומר, והנני בשר ודם, ואני מוכרח לתת לגוף את שלו, שאם לא כן לא ירצה לשמשני ולא אוכל לחיות בלי לחם, ואני אוכל לא לשם תאוה, רק פשוט מחמת ההכרח להחזיק את עצמי. ונתן שוב פעם כזית לחם לתוך פיו. והחסיד האורח כשמעו את כל הדברים האלה, נשבר ליבו בקירבו וימס ויהי למים, עד שמרוב מרירות ושיברון לב, לא יכול היה לזוז ממקומו. הרבי הבין שה"רצפט" שנתן לו היה מספיק לו, גמר סעודתו ובירך ברכת המזון. ומאז והלאה נעשה האיש חסיד גדול ובעל מדרגות, ואכל כל הימים לשם שמים באמת.

(תורת הפרשה)

מסופר על המגיד הגדול ממזריטש זצ"ל, שפעם בא אליו אדם אחד, והתאונן לפניו שאיננו יכול לטהר את מוחו ממחשבות לא טובות, והרהורים רעים נכנסים אליו בעל כורחו ומבלבלים אותו. ציוהו הרב המגיד שישע לצדיק רבי זאב מז'יטומיר זצ"ל, שהיה מחזיק בית מזיגה בכפר אחד. הלך האיש לאותו כפר, וכשבא לבית רבי זאב כבר היה לילה, ומצא את הבית סגור מבפנים. דפק האיש על הדלת, ואיש לא פתח לו. המתין זמן מה ודפק שוב על הדלת, ושוב אין פותחים לו. היה אז זמן קור, והתחיל להתחנן שיפתחו לו, ולא הועיל מאומה. התחיל לדבר בכעס וברוגז: איך זה, אינכם מרחמים על יהודי להכניסו לבית? ומהבית - אין קול ואין עונה. כאור הבוקר פתחו לו את הדלת, והוא נכנס והתאכסן שם כמה ימים, ורבי זאב אינו שואל אותו שום דבר. תמה האיש בליבו: על מה זה שלח אותי המגיד לכאן? קודם הליכתו פנה לרבי זאב בשאלה: הנה רבינו המגיד שלח אותי לכבודו, ואיני יודע על מה, השיב לו רבי זאב: אני אגיד לך למה שלחך רבינו אלי: שתלמד ממני, כי האדם הוא בעל הבית, ולמי שאיננו רוצה, אין הוא מניחו להיכנס...

מסופר על הצדיק רבי אלימלך מליזנסק זצ"ל, שפעם בא אליו חסיד אחד שהיה עוסק בתורה ועבודה. הרגיש הרבי שתאוות האכילה לא ניתקנה אצל החסיד הזה. מה עשה הרבי? הזמינו פעם לאכול איתו ביחד סעודת בוקר. החסיד הלך בשמחה רבה על שהיתה לו זכייה גדולה כזו לסועד יחד עם הרבי הקדוש. ערכו השולחן לפניו, ושמו עליו לחם שיפון, מלח וסכין. נטלו ידיהם ובירכו ברכת "המוציא", לקח הרבי פרוסת "המוציא". ושם בפיו,

והייתם לי סגולה

סגולת לבישת הציצית מצילה מעין הרע (שור"ת יפה לבב), וכאשר החכם דורש בפני עם גדול, סגולתו שלא יוזק מעין הרע, שיפרוס עליו טלית (לב חיים ח"ג, הו"ד בס' עולי עין) (ישועה והצלחה)

מדברי האש הישירה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הזכור הבנים

מקדש ישראל והזמנים...

המשגיח הגר"א רוט זצ"ל, הביא בספר "עקרונות בחינוך ילדים", שרבים מתפרקים גם בפורים, והיו כמה בחורים אבדו בגלל פורים, יש הורים שמסכימים לכל מיני תחפושות שיכולות לדרדר את הילד מהבחינה הרוחנית. מתחפשים לפרחחים, לעבריינים, ואומרים, "ונהפוך הוא", וזה עוד סימן שהוא צדיק גמור, שהרי בפורים הוא התחפש לפרחח חילוני... והרי אדרבא הוא מוציא החוצה את כל התשוקות שלו, את כל היצרים החבויים שלו, כל מה שהוא היה רוצה ולא מרשים לו במשך השנה אפשרי בפורים. [הדבר נוגע גם לילדות כשבפורים הן מרשות לעצמן (בהסכמת ההורים) ללכת בעקבים גבוהים, להתאפר ולחבוש על ראשן פיאות ארוכות וכדומה, ולאט לאט הן מאבדות את כל צניעותן]. ומעשה שהיה בישיבת סלבודקה [בחו"ל], בבחור שהיה חולה וביקש שיכינו לו במיוחד מאכל טעים, בא אליו הסבא מסלבודקה זצ"ל ואמר לו: אתה בעל תאוה! התנצל הבחור שהוא חולה וכו'. אמר לו הסבא, כל הזמן אתה חושב על המאכל הזה, רק שעכשיו את המרשה לעצמך לבקש אותו בגלל שאתה חולה וסבור אתה שלא יעירו לך על כך. המושג הזה של התפרקות הוא מושג חילוני. הם סבורים שצריך לשחרר מידי פעם את ה"שד" שבתוך האדם, כדי שלא "יתפוצץ" לגמרי, שהרי לדעתם האדם הוא מין חיה שכזאת שלא יכולה לרסן את עצמה או לשלוט בעצמה. יכול להיות שבתפיסת העולם הגויית זה נכון, שהרי אין להם כוחות נשמה חזקים, אין להם כוחות אלוקים, אין להם את הכוחות של האבות הקדושים, אברהם, יצחק ויעקב, ואולי להם מותר להפרק, אבל ודאי שאנחנו לא צריכים להעתיק מהם. בכלל, יהודי אין לו חופש, שהרי כתוב (תהילים פח,ו): "במתים חופשי", ודרשו חז"ל כיון שמת אדם, נעשה חופשי מן התורה ומן המצוות. יהודים - נופשים, נחים, מחליפים אויר או אוירה, אבל לא מתפרקים, לעולם לא - וכמו שכתב הרמ"א בשו"ע (או"ח סימן א) שיוית ה' לנגדי תמיד, זה כלל גדול במעלת הצדיקים וכו'. (כמובן שאנו מדברים באנשים בריאים ובילדים בריאים, איננו עסקים כאן בעניינים של ילדים חריגים או בעייתיים, שהם כן צריכים את זה. יש גם ילדים קטנים מאוד שהם עוד לא בעלי דעת במיוחד, ואז צריך ליזום להם "התפרקות" לגיטימיות. שהרי בין כך ובין כך הם מוציאים את הכעסים והמתחים שלהם באופנים שליליים וכד'. אבל ילדים שהם בריאים בנפשם והגיעו לגיל חינוך, צריך להרגיל אותם לריסון, לרגיעה, לשלום, לשליטה עצמית, לתיקון המידות ולא לשיחרור ולהתפרקות). ובדורינו, צריכים תפילות רבות לזכות לשמירה עליונה, וה' ירחמנו ונזכה לרוב נחת דקדושה מיוצאי חלצינו.

שלום בית

מצאו את ההבדלים!

חמישה חודשים לאחר נישואיה כבר היתה אסתר בוכיה. היא היתה בטוחה שעשתה את שגיאת חייה בכך שנישאה לבעל זה. בטבעה היתה אסתר מסודרת מאוד, היא אהבה לייחד מקום לכל דבר, וכל דבר חייב היה להימצא במקומו. אולם בעלה פיזר את בגדיו בכל פינה - הגרביים על הריצפה, המעיל זרוק על הספה והמגבעת על מייבש הכלים במטבח. בתחילה הגיבה אסתר בהפתעה. ההפתעה הפכה לחוסר שביעות רצון וחוסר שביעות הרצון הפך עד מהרה לעצבנות. עם כל יום שחלף התגבר הכעס, עד שחשה שאין ביכולתה לסבול יותר את חוסר הסדר של בעלה. שיא השיאים היה כאשר דרך, בנעליו המלוכלכות בבוץ, על הריצפה הבוהקת ששטפה זה עתה. או אז, היתה אסתר משוכנעת שנישאה לאדם הלא נכון.

היא מיהרה להתייעץ עם הרבנית שהדריכה אותה לפני נישואיה, ונדהמה למשמע תגובתה של זו. "יופי!" קראה הרבנית, לאחר ששמעה את כל מה שהעיק על ליבה של אסתר. "מה כל כך יופי?", שאלה אסתר בפליאה. "אינך מבינה?! הצלחת לזהות את כל ההבדלים המשמעותיים ביניכם. כעת את קרובה יותר למצוא את הגשר בינך לבין בעלך בתחום זה".

בחי הנישואין ישנם עליות וירידות כאשר רובן נובעות מחוסר הכרה בשינויים הקיימים בין בני הזוג, והלא לימדנו הרמב"ם שכשם שאין פרצופיהן של בני האדם שוין, כך אין דעותיהם שוות, ומה לנו להתרעם על השני אם כך דרך ברייתו? ומה עוד שהוא בן/בת זוגנו? אדרבא! כאשר מוצאים את ההבדלים ומודעים אליהם, קל יותר למצוא את הדרך לגישור ומוצאים את שביל הזהב בהם צועדים יחדיו עד ביאת הגואל, לטוב להם כל הימים.

אברי שפר

* הרה"ק רבי משה מקרלין אומר: רק כאשר האדם נעשה בן חורין, הוא מסוגל להרגיש את המרירות שבעבדות.

* הבעל שם טוב הקדוש אומר: כמו שיש גאולה לכללות ישראל, כן יש גאולה לנפש מישראל.

* הרה"ק רבי מאיר מזיטומיר אומר: על ידי אכילה בקדושה וטהרה אפשר לקרב את הגאולה.

* הרה"ק רבי משה מפשבורסק אומר: אל יתייאשו ישראל מהגאולה. גם השכינה בגלות ובשביל עצמו, כביכול, יגאלם. (פתגמים נבחרים)

ועל כן יאמרו המושלים-משל ונמשל

להציע לרב שידוך כזה!" "אתה עצמך" - אמר הכפרי - "ואילו אני אשלשל לידך זהובים כפי שלא ראית מימך." כאשר שמע השדכן את הדבר מפורש יוצא מפי הכפרי, הסכים להציע לרב את השידוך. בראשונה כאשר שמע הרב את דבר ההצעה, אטם אוזנו וסירב לדון בדבר, אולם השדכן - כדרכם של שדכנים - הכביר מילים ולא חסך שום טירחה, וכך יום אחר יום עד שהשידוך יצא אל הפועל. מעולם לא נראה מחותן מאושר יותר מאותו כפרי לבוש באיצטלא דרבנן, כשהוא מוביל אל החופה את בנו של המרא דאתרא. אולם שמחתו לא ארכה זמן רב. עד מהרה גילה כי רב העיר בוש בשידוך ואף מסרב לדבר עימו מטוב ועד רע... בצר לו פנה הכפרי אל השדכן ושאל את דעתו לפשר הדבר. היעלה על הדעת - התפלא הכפרי - כי שני מחותנים לא ידברו זה עם זה כללי? העלה השדכן את התמיהה לפני הרב. הרב הסביר ולא חסך במילים: כפרי זה חושב כי השתדך עם שידוך כמעלתו, משום כך תמה הוא מדוע אין לי כל קשר עימו, ואף בוש אני בדבר, אלא שאם יבין וידע כי הוא אחד הפחותים בבני הכפר, וכל שיחו ושיגו הוא בגידול תפוחי אדמה, יבין וידע כי אל לו למרא דאתרא שיתחבר לו אל אדם כזה. לו הבין את מעמדו - סיים הרב - לא היה תמה כלל וכלל! כן הוא גם הנמשל - אמר המגיד מדובנא זצ"ל - לעיתים האדם מקיים מצוות בקרייתו ובהוסר חשק, ואל יתמה מדוע אין הוא חש התקרבות אל הקדוש ברוך הוא, אלא ידע את מקומו, יפשפש במעשיו ויתחנן לפניו ויבקש: לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקירבי.

(משל למה הדבר דומה)

יש ולעיתים משקיע האדם זמן ומרץ בענייני גשמיותו ושוכח הוא כי מזונותיו של אדם קצובים לו מראשית השנה ועד אחרית שנה וכל עמלו לריק! משל למה הדבר דומה? לשני שכנים שדרו בכפר קטן - האחד היה קמצן רע עין, והשני יהודי רחום בעל לב רחב. פעם אחת הזדמן אורח אל הכפר וביקש מקום להתארח, פנה והתדפק על דלת בית שזדמן לו ראשונה, לרוע מזלו היתה זו דלתו של הקמצן... סלח נא לי - פנה האורח אל בעל הבית - עובר אורח אני ומחפש מנוח לכף רגלי, שמא אוכל ללון בביתך? ללון בביתך? - רעם הקמצן בקולו - בביתי אין מתנת חינם! אם ברצונך ללון בביתי, עליך לעבוד תחילה בעבודות בית שונות ורק אחר כך תזכה בלינת לילה. בלינת ברירה הסכים האיש, ובעל הבית הורה לו מה עליו לעשות: זאת יש לתקן, פה לשטוף וכלים אלה למרק ולצחצח... כאשר כילה האיש את מלאכתו המייגעת בא אל בעל הבית ושאל היכן יוכל עכשיו להניח את ראשו. בוא איתי - אמר בעל הבית - והובילו אחר כבוד אל בית השכן מכניס האורחים... כאן - כך אמר - תוכל ללון... אבוי לי - חשב האיש לעצמו כאשר גילה את התרמית - והרי הייתי יכול מתחילה לבוא ולבקש כאן מקום לינה... כל עמלי היה לשווא!

פסוקים

כפרי אחד בור ועם הארץ, זכה בגורל והתעשר עושר רב. אומנם עושרו הרב לא שינה את אורחות חייו והנהגותיו והוא נשאר המוני כשהיה, ואולם בעיני עצמו דימיין כי הוא רב מכובד ונשוא פנים. לימים הגיעה ביתו לפירוקה, פנה הכפרי אל השדכן שיציע לו שידוך הגון "כמעלתו". אגלה את אוונך - לחש הכפרי לשדכן - כי חשקה נפשי בבנו של הרב המרא דאתרא כחתן לביתי. "בנו של הרב" - נחרד השדכן - "ומי יהי

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ בליל פורים נכנסים לבית הכנסת בבגדי שבת ויום טוב. והוא זכר למה שנאמר: "ותלבש אסתר מלכות", וכן "מרדכי יצא בלבוש מלכות". ואומרים "על הנסים" בתפילת ערבית, ואפילו אם הקדימו להתפלל ערבית לפני צאת הכוכבים.
- ✓ מי ששכח ולא אמר "על הנסים" בתפילה, ונזכר באותה ברכה לפני שחתם ברוך אתה ה' - חוזר, אבל אם נזכר לאחר שחתם ברוך אתה ה' - אינו חוזר, ובסוף אלוקי נצור יאמר: מודים אנחנו לך על הנסים וכו' עד ונודה לשמך הגדול סלה, ויאמר יהיו לרצון ועושה שלום וכו'. ואם נזכר בסיום הברכה כשחתם ברוך אתה ה' - אינו רשאי לסיים "למדני חוקיך" כדי שיחזור לומר "על הנסים", אלא יסיים הברכה כנ"ל ויאמרנו בסוף אלוקי נצור.
- ✓ לאחר העמידה יאמר השליח ציבור חצי קדיש, ולא יאמר קדיש תתקבל אלא עד לאחר סדר קדוש שאומרים לאחר מקרא מגילה.
- ✓ נוהגים לתת קודם פורים מעות "זכר למחצית השקל". ונותנים בערב לפני קריאת המגילה. ויזהרו שלא לקרות המעות הללו "מחצית השקל", אלא "זכר למחצית השקל", וצריך לתת סכום השווה לערך שלושה דרהם כסף טהור, שהוא עשרה גרם כסף טהור, וטוב לתת שלוש מטבעות מתכת, ומכל מקום גם שווה כסף או נייר יספיקו לקיום מצות "זכר למחצית השקל".
- ✓ נשים צריכות גם כן לתת זכר למחצית השקל, וטוב לתת גם על בניו שהם מגיל י"ג שנה ומעלה, וראוי לתרום את המעות הללו למוסדות התורה ולישיבות הקדושות, כי התורה משמשת תחליף לקורבנות הנתרמות ממעות של מחצית השקל שנאמר בהן: "לכפר על נפשותיכם". והנהוג להפריש מעשר כספים ממשכורתו - אינו רשאי לתת מהמעשר מעות מעשר ל"זכר למחצית השקל", ורק אם אמר בפירוש בשעה שהתחיל להפריש מעות מעשר "בלי נדר" והשעה דחוקה לו - רשאי לתת ממעות אלה ל"זכר למחצית השקל".
- ✓ חייב אדם לקרוא את המגילה בלילה ולחזור ולשנותה ביום, ושל לילה זמנה כל הלילה מצאת הכוכבים עד עמוד השחר, ושל יום זמנה כל היום מהנץ החמה עד שקיעת החמה, ואם קראה משעלה עמוד השחר יצא.
- ✓ חייב כל אדם לשלוח לחבירו שתי מנות של שני מיני אוכלים או שני מיני תבשיל, או שתי מנות בשר שנאמר: "ומשלוח מנות איש לרעהו", דהיינו שתי מנות לאיש אחד, וכל המרבה לשלוח לרעהו הרי זה משובח, ואם אין לו - מחליף עם חבירו, זה שולח לזה סעודתו, וזה שולח לזה סעודתו כדי לקיים "ומשלוח מנות איש לרעהו". ומצות משלוח מנות - ביום ולא בלילה.
- ✓ משקה נחשב גם ל"מנה" כיון ששתיה בכלל אכילה. ואפילו שלח שני מיני משקים בלבד - יצא ידי חובה, אבל טוב להדר ולשלוח שני מיני "אוכלים", ויש לשלוח המנות של אוכלים שני מינים שונים, אבל אם שלח מין מאכל אחד אפילו בשתי צלחות או קערות - אינו יוצא ידי חובה, אבל השולח חתיכות בשר מאברים שונים אפילו מבהמה אחת - יוצא ידי חובה, הואיל והם חלוקים בטעמם וטבעם. והשולח פת ותבשיל הרי זה נחשב כשתי מנות ויוצא ידי חובה.
- ✓ הלוקח את משלוח המנות בעצמו ומביאם לחבירו, יוצא ידי חובת "משלוח מנות" - ואין צורך לשולחם על ידי שליח דוקא. ולכן אם שלח המנות על ידי קטן שלא הגיע למצוות, או אפילו על ידי גוי, שאין מועיל בהם דין שליחות - יצא ידי חובת משלוח מנות, והשולח מנות לקטן, לא יצא ידי חובה וצריך לחזור ולשלוח מנות לגדול.
- ✓ ראוי להיזהר במצות משלוח מנות שיהיו המנות יקרות וחשובות לפי ערך הנותן, כדי להראות חיבה ורעות למקבל, ואם המקבל יותר עשיר - טוב שיהיו גם לפי ערך המקבל. וטוב שיהיה בהם כדי שיעור סעודה. ותלמיד ששולח מנות לרבו, יוצא בזה ידי חובה, וכן הרב לתלמידו יוצא ידי חובה, והבן ששולח לאביו משלוח מנות וכן האב לבנו - יוצאים בזה ידי חובה.
- ✓ חייב כל אדם לתת ביום פורים שתי מתנות לשני עניים, דהיינו מתנה אחת לכל עני, שבסך הכל חייב לכל הפחות שתי מתנות לשני עניים. וגם האישה חייבת במתנות לאביונים.

(הבית היהודי)